

Med tåg i Indien

Det är synd att den internationella flygplatsen utanför Bombay, eller Mumbai som staden nu heter, saknar tågförbindelse med stadens centrum. Tåg är nämligen, precis som mellan Stockholm och Arlanda, det effektivaste och bekvämaste sättet att färdas i detta fantastiska land. Min egen erfarenhet av indiska tåg är en ca 250 km oförglömlig resa från Bombay till Surat.

Mina indiska värdar hade ursprungligen planerat att jag skulle åka sovvagn, vilket jag vänligen men bestämt vägrat. Jag har svårt nog att sova på svenska natttåg, att kunna sova på ett indiskt bedömde jag som omöjligt. Man visade förståelse för mina önskemål och föreslog eftermiddagståget med avgång vid tretiden. Så efter lunch bar det iväg med bil genom staden till en liten järnvägsstation i Bandra, en av Bombays norra förstäder.

Så fort vår bil stannar omringas vi av bärare som spanat in att en västerlänning är på ingång. Ett mindre slagsmål utbryter, här står en dagsförtjänst på spel! En äldre korpulent man segrar och anförtros att för överpriset 25 rupier (\approx 4 kronor) transporterar min väska några hundra meter till stationens enda plattform. Under tiden som mina värdar går för att ordna med biljetter kan jag studera folklivet. Som på alla andra ställen i den här gigantiska staden myllrar det av folk, man köper och säljer varor, äter, sover och väntar. Som västerlänning är det svårt att smälta in i mängden. Med avvikande klädsel och huvudet högre än de flesta är man lika synlig som ett fyrtorn! Snart omges jag av en skrämmande skara pojkar som ivrigt ber om pengar. Jag "räddas" av mina värdar som återkommer med biljetterna. Det finns inga platser kvar i 1:a klass med luftkonditionering så vi blir tvungna åka normal 1:a klass. Det här ser jag verkligen fram mot!

Trots att vårt tåg ankom en halvtimme sent avgår det exakt enligt tidtabell, kl. 15.00. Dragkraften är ett stort sexaxligt ellok med minst 10 nästan fullsatta (trodde jag då!) personvagnar i kroken. Vår kupé har plats för sex sittande i två stoppade soffor. Ovanför finns nedfällbara bagagehyllor. Fönstren saknar glas men är på utsidan försedda med galler av målade armeringsjärn. Järnvägen håller hög standard, gången är jämn och mjuk trots att farten utanför städerna är hög.

När vi långsamt rullar ut genom Bombays norra förstäder kan jag på nära håll studera den otroliga slum som karaktäriserar staden, kåkstäder med enkla skjul ger nödortfött skydd mot regn och brännande solsken.

Landskapet norr om Bombay är låglänt och platt. Risodlingar och sankmarker breder ut sig mot havet som emellanåt syns i väster. När vi lämnar staten Maharashtra och kommer in i Gujarat ändras landskapet karaktär. Här ger en gles savannskog ett vackert "parkliknande" intryck. Jämfört med Bombays slum verkar byar och städer vi passerar trevliga och välordnade.

Efter gränspassagen stannar tåget vid nästan varje station. Det är sent på eftermiddagen och många är på väg hem efter arbetet. På stationerna är det ett myller av folk. Överallt förekommer försäljning av mat och dryck. En teförsäljare skriker TJAJ! TJAJ! (TE! TE!) precis utanför mitt fönster men jag har egen dryck, dansk öl och apelsinjuice. Ölen får jag dock vara försiktig med, Gujarat är en helt "torrlagd" stat. Nu får jag revidera min uppfattning om vad ett "fullsatt" tåg innebär! Vår 1:a klasskupé fylls snabbt. Strikta affärsmän i krittstrecksrändiga byxor och med NewsWeek eller Financial Times under armen sparkar av sig skorna och hoppar upp på de nedfällda bagagehyllorna i kupén! Vid stationen före Surat är

vi 16 personer i kupén, absolut fullsatt trodde jag, men genom det öppna fönstret är det en man som kastar in en trasa till mig. Mitt indiska resällskap översätter snabbt att mannen ber mig reservera platsen bredvid mig med trasan! Han hade sett att det finns 10 cm utrymme ledigt där. Mycket riktigt efter en stund kommer trasans ägare in i kupén och tränger sig med några vänliga ord ner bredvid mig. Nu är det fullsatt!

Vid sjutiden rullade så vårt tåg in på centralstationen i Surat, en miljonstad med stor textil- och kemisk industri. Nu väntade en tvåtimmars vådlig bilfärd till mitt resmål, kärnkraftverket Kakrapar. Den äventyrliga bilfärden i "tropiskt mörker", besöket på kraftverket liksom återresan till Bombay i 1:a klass med luftkonditionering, är en annan historia! Men så mycket kan sägas att efter två timmar på indiska landsvägar uppskattar man tåget, oavsett klass, som yttersta lyx även om man får trängas lite!